

CELDÖMÖKI HIRLAP

=POLITIKAI-TARSADALMI-ÉS-SZÉPIRODALMI-HETILAP=

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Celdömök, gróf Széchenyi-utca 12.
Telefon: 55. Csekkszám: 17.258.

Felalósa szerkesztő:

NAGY INRE

Előfizetési árak:

1 évre 6, 1/2 évre 3, 1/4 évre 150 pengő.
Megjelenik minden szombaton.

Közel 1000 mázsa törvényellenes módon elrejtett gabonát foglalt le a csendőrség Alsóságon

A mai nehéz időkben minden falat kenyérré szükség van. Minden falat kenyéret meg kell becsülnünk, hogy mindenkinek, minden magyarnak jusson belőle. A mai nehéz időkben nem gondolkozhatunk úgy — amint a minap is hallottuk: *először jövdik én, másodsor megint én és harmadszor is én!* Így nem jutna mindenkinek, nem lenne meg a mindennapi kenyér mindenki számára.

Kapzd az ember. Nem elég neki az, hogy napról-napra megvan számára aml szakszege. Többet akar, sokat akar. Fél és réteg amiat, hogy nem áll meg akkor, ha nincs csordultig a nombar.

Hagy az ember ezen alvával tulajdonaságának határát szabzon és állam; hogy egyik magyar a másik magyar „börét le ne nyúzza”; bílcis intézkedéseket hozott a közelítés terén.

Mindig vannak hamis és gonosz emberek, akik a törvényt ki akarják játszani, hogy azizuk pesenyétől megakoktan álljon, meháik dsagadón, a pásztil, sem törődvén azszal, ha a másik magyar testvére a puználába jut is ömlatta. *Neki pénz, jólét és gazdságsg kell!*

A közelítés szigorú rendelkezését is kijámszították. Eleinte főleg szidok, de később a *magyarság szeméje* is. Megakoktatt a háború idők legnagyobb átkát, a feketepiacot, ahol paraszt-módra éldeködnék. Szivják a drága vért a *becsületlen nemzetlentörző magyarok testéből*, hogy telodagadvá válnak, jóléthez henyélljenek a nemzet és a dolgozók kárára.

Sohasem merték volna gondolni, hogy Kemenesalja tiszta magyarságot között is akadjanak ilyen jellemetlen, bitang emberek, akik a társadalom fekélyeit csak növelni akarják, egynéni, önk érdeklük miatt.

Minden gonoszág felszínrekerül azonban egyszerű. A bűnt pedig a méltó büntetés követeli. Ez lstennek áldott és bílcis törvénye.

Nagy port vert fel becsületlen magyar körökben az az eset, ami a napok-kor Alsóságon, Kemenesalja szivében fekvő, színmagyar községben történt.

A celdömöki csendőrségnek tudomására jutott, hogy a szom-

szédos Alsóságon a cseplés körül rengeteg szabálytalanság és a leggyalázatosabb visszaélés történik. A cseplés megkezdése előtt Alsóság öt cseplőgéptulajdonosa és azoknak mázsaló a járás főszolgabírája előtt letették a hivatalos esküt, hogy munkájukat a leghívtebben és legbecsületesebben végzik. Megekskdték. Bátoran, lelkiismeretfurdalás nélkül hangzótt: „Isten engem úgy segéljen!”

Most pedig kiderült, hogy özszejeábrítottak a gazdákkal és nem vezették be az elcsépett gabonát az eredmény és mászakönyvbe, gy a közvélekedést így ellopott a feketepiacra értékesítik. Széktörvényelő alsósági gazdáiál 1988 gabonát foglaltak le.

Száz gada ellen bünvádi feljelentést tett a csendőrség. Ezenkívül a járás főszolgabírája Hanzsás Gyula és Jäger Gyula cseplőgéptu-

lajdonosok, valamint Nagy József, Marton Pál, Söptel Gyula, Somogyi Imre és Berényesi Béla mázsalók ellen internálási eljárást indított.

A gonoszított, a gyalázatos lopás kiderült. Következik a törvény büntető kezének lenyújtása. Tegyük fel most egy kérdést: Remélhetjük-e a magyar szabb jövőt? akkor, amikor becsületlen emberek igyekeznek lerombolni azt, amit eddig a magyar nemzet felépített?

Hála a mindenháló Isten gazdagi kegyelmének; eddig minden magyarnak megvolt a mindennapi kenyere. A megadta nekünk, de ránk bízza az elcsépett. Bílcis törvényekkel és az sikerült. Ha nem is volt és nem is lesz dűssán; nekünk elég, megvagyunk elégedve, sőt báit adunk, hogy ennyi is jutott.

Mi lesz azonban akkor, ha telhetetlen, esküszög emberek ellopják, kivessék sok-sok ember szájából a falat kenyéret. Építet a magyar jövendő elégedetlen emberekké? Hova jutunk, ha elégedetlenség dűl az emberek szivében?

Ektevésző, romboló munkát végző emberekre nincs szükség sem a társadalomnak, sem a magyar nemzetnek.

Becsületlen magyar emberekre van szükségünk, akik dolgoznak a boldogulás felé vezető rögös úton. Kiharással, türelemmel és megelégedéssel haladnak a boldog magyar jövendő felé vezető fátylamanenethen. Aki pedig ezt a menetet megparavja, azt elizárjuk, igazságtalannal békétlenkedtetett. Isten az ország, namis uszkoa. Járó vezető emberekre nincs szükség a magyarságnak, aki mindig becsülettel dolgozott.

Érje el ezeket a törvény lenyújtó keze, hogy elrettentő példaként álljanak Kemenesalja magyarságot előtt!

Erdély mindig magyar volt és magyar is marad

Antal István dr. nemzetvédelmi propagandaminiszter hétfőn délután Kolozsváron résztvett és nagy beszédet mondott a Kolozsvári és Kolozs-vármegyei Társadalmi Egyesületek Együttműködésének a vármegyeháza dísztermében tartott beszámolóülésén.

Általános érdeklődés közepette Antal István dr. propagandaminiszter a társadalmi egyesületek együttműködésének fontosságáról szólvá hangalyozta, hogyha valamikor, most van mulhatatlan szükség az összes társadalmi erőket összekötni és az erőket a belső magyar front védelmére csataszóra állítani. Most, amikor valóban megnehezedett az idők járása fölöttünk és a telponja felé haladó világhátraváratban a magyar ügy kőre erőteljes védovonalakat kell emelünk, különösen fontos a magyar társadalmi erők egyesítése Erdély földjén, ahol sok olyan külön magyos probléma van, amelyet más magyar országgrézsek nem ismernek, viszont száltalán oly súlyos veszedelem is leselkedik az lltlen magyarságra, amely az ország többi részén nem olyan fenyegető.

A nemzetiségi kérdés Erdély földjén különös időzerdséggel és különös súlyal mered elénk és

lokosott figyelmet, körültekintést és megértést igényel a magyar élet minden tényezőjéte.

A magyar nemzetiségi politika szelleméről és vezető gondolatáról szólvá arra mutat reá a miniszter, hogy a magyar nemzetiségi politika alapelveit évrázadók békés együttélésének és egymásrataltságának szelleme alakította ki, az a messze távolokban gondolkozó emelkedett politikai géniusz, amely Szent Istvánról kezdve a mai napig a nagy magyar nemzetvezetőket és államférfiakat áthatotta. A jogok kölcsönös tisztelete és az emberiség — ez volt a magyar nemzetiségi politika vezető gondolata míóta csak nemzetiségi kérdés létezik. A magyar ügyet semmi, de semmi veszedelem nem érheti, ha jószággal, haladéktól, nyugalommal és bátorlással nézünk szembe az szeményekkel és kemény marokra szorítjuk a magyar legyvert. Egyrészt és jó világi rezolúció! Ez a magyar élet nagy parancsa az ország minden egyes zűgában, de különösen itt Erdélyben.

Meg kell őszintén vallani, hogy a közvetlen szomszédból áthangzó megnyilatkozásokban nem sok örömlünk telik, mert ezek a megnyilatkozások-mindenre alkalma-

sak, csak arra nem, hogy a béke, a megnyugvás és a konszolidáció atmoszférát teremtsék meg a jövő sorosát küzdő Európának eddig a sarkában. Homoz-homoz idő óta tíreellen, békétlenkedés és hangtalanul figyeljük az óceánról jövő sorozatos demonstrációkat, melyek elke burkoltan vagy nyltan, de mindig ellentünk van kifejezve, de sohasem reagálnak reájuk, mert az európai sorozatosság kötelezőségeit előbbrevalónak tartottuk a magunk jogos sereleméinél is. Legutóbb azonban olyan hang is megszólalt óceánról, amely mellett nem lehet elmenni szó nélkül.

Néhány héttel ezelőtt Nagyzebenből egy katonai ünneppeng igen magas állami és egyházi funkcionáriusok jelenlétében indult el felénk ez a hang, amelyre érdemes, sőt kötelezőségi felfigyelni és arra a magyarközvélemény figyelmét felhívni, hogy ez a közvélemény már világhozsán lassa, miként gondolkoznak rólunk odánk és milyen szándékokat táplálnak a magyarsággal szemben.

Többek között a következőket is mondták Nagyzebenben: — „Izok a törvények, amelyek a román dletet kormányozták, az emberiség és az igazságság

— Vissza a szőlőesetnek. A Szombathelyi máv. Üzemterületén Káldy József forgalmi igazgatói Szombathelyről Celdömösköre helyezték át. — A máv. igazgatóság Szabolcsmátrai rakókatok Bányára Celdömösköre helyezte át.

Futara albizománya, Vastakarai Celdömöskö.

— Egy kislány gyermek súlyos halála. Bakó Éva nagyjából 2 éves leánya az utca közepén játszadozott, amikor arra baleset történt. Gyöngy írtapaszti nagybirtokos, ny. Kölpán foglalkoztató és kocsi nem vette észre a kis kislányt, aki a közút közepén a kocsit elhárította. A mentők azonnal hozzáláttak a celdömöskői kórházba, ahol a fiatal alá vették. Állapota már javulás mutat.

— Kírdulások. A celdömöskői polgári főiskola növendékei az elmúlt hetén Causay János és Németh Lajos tanárok mellett kedves és jól kiérdulást tettek az erdőbe és a Sághegyre, valamint egész napos kírdulások voltak a Balaton mellett. — A helybeli evang. ifjúsági Egyesület augusztus 15-én a niki mészáros rendez egész napos kírdulást a Bába partjára. Az egyesületi tagok figyelmét esztelen felhívja a kírdulásra a vasárnap. Indulás a reggel 4 óráig.

Ne kerülje el a Futara celdömöskői rakatarát.

— Jelölés. A városi tanácskozás szeptember. Szendrői József 15 éves fiolya neve jelnyv konerent akart csinálni és éles és hegyes könyvtárral. A kés megmaradt és hegyével a kislány szívbörtát is ártalmatlan. A mentők súlyos állapotban szállították a serecsenellélen levőny a celdömöskői kórházba.

— Talált tárgyak. Egy traktort és egy cigarettatárolót találtak a közúton, melyeket igazolt tulajdonosok a celdömöskői közpénzháza S. sz. irodájához hozták.

— Hivatásvizsgálat. Görög Gyula vármegyai színművész aug. 8-án és 9-án a celdömöskői jegyzői hivatalban hivatalosított tartott.

— Diák konferencia. Augusztus 8-ig a nikii gimnázium egyházi konferenciát rendezett a KIE budapesti központja a környékbeli evangélikus diákok számára. A helyi és testi felülvizsgáló elnökség tagjai: Áronyán Sándor titkár, Vidas Mihály János a helyi konferenciák konferencia résztvevői számára értékes előadásokat.

Jó megjelenésű urat né hölgyet járási székelyeken alkalmazzott élot-és népbiztosítási akvizitóra felvesszünk

— Gardák, Szombathely, Széll Kálmán u. m. alá köldendők.

— Tekeverseny. Augusztus 7-én a kat. Kőr teke pályáján mérkőzt Komárom és Celdömöskö csapata, melyet a komáromi csapat nyert meg 2:1 arányban. A komáromi csapat tagjai: Dr. Benzou Tamás, dr. Pallány Gyula, dr. Lukács Mihály, dr. Vincze Lajos, Ács Géza, Pongor Gábor és Gyeginsky Béla, a celdömöskői csapat tagjai: Garry Rezső, Sik Jenő, Bewilacqua József, Klaffi Mihály, Horváth Győző, Nagy István és Filepp Árpád voltak. A helyi pálya előnye — ez esetben — nem sokat jelentett. A cell tekezőknek rendszeresebb edzéssel kell készülniök a komáromi „visszatágra”, ha nem akarják, hogy súlyos vereség érje őket.

Adjó el terményjelölést a Futaránc Celdömöskö.

— Mezőgazdasági munka bérek módosítása. Celdömösköi nagyközség előjáróság közlése, hogy az 1943 július 1-től 1943 december 31-ig Celdömöskö területére az alábbi mezőgazdasági munkabérek érvényesek: Élelmiszer esetén mind a három osztály munkásnál a napszámól 160 fillér vonható le. Az egészségese éves gazdasági család (kocsi, kanca, juhász) részére megállapított évi bérből a gabona-járandóság legkisebb mértéke 16 mázsa gabona, legnagyobb mértéke 18 mázsa gabona. A családter több része változatlan. Az élelmiszer nélküli hónapos gazdasági, éven át alkalmazott fizetésű család: havi bérének az I. osztályban legkisebb mértéke 120 P., legnagyobb 140 P. II. osztályban legkisebb 100 P., legnagyobb 115 P. III. osztályban legkisebb 80 P., legnagyobb 90 P. A IV. osztály munkás legkisebb órabére 15 fillér, legnagyobb órabére 24 fillér.

A Futara a terményrendelet szerint fizeti az árakat.

Figyelmeztetés a gazdákhöz!

Jövöre is a kat. tisztásvédelem alapján állapítják meg a beszállítási költségeket.

— Az aratás, betakarítás és őszi befejezés után minden gazda hozza kézzel az ősz szántóhoz. A munkálatok megkezdésével kapcsolatban illetékes helyről felhívják a gazdák figyelmét arra, hogy a terménybiztosítás ma már rendje a jövő gazdasági évben is érvényben marad. Eppen ezért a gazdák úgy készítsék el szántóvetésüket és úgy osszák be szántóikat.

Raktárhoz szállítandó is, felér kap a Futaránc.

Táblajelket, hogy a kataszteri tisztásvédelem alapján kivett házagynéget be tudják szolgáltatni.

Nem lehet ugyanaz a szó arról, hogy a beszállítással köteleesség mértéket a kataszteri tisztásvédelem helyett már most természetesen kataszteri alapján állapítsák meg, mert ehhez szükséges adatok és tapasztalatok a dolog természeténél fogva még nem állhatnak rendelkezésre, minden gazda úgy kezdjen tehát hozzá az ősz munkálatokhoz, hogy szántófelületének gondos megművelésével megkönyvítse a m. számára a beszállítással köteleesség teljesítését.

Közellátási tudnivalók!

A burgonya forgalmának szabályozása.

A beszállítással köteleesség teljesítésére szánt burgonyát vásárlásra jogosított kereskedőknek kell megvélelre felajánlani és a kereskedő által rendelt vasúti kocsihoz rakva átadni. Ha a gazdálkodó a szabadválasztású terményekre és termékekre vonatkozó beszállítással köteleességnek csak úgy tud eleget tenni, ha annak teljesítésére burgonyát is beszállít — és a gazdálkodóknak burgonyakészlete is van, akkor a nyilvántartó hatóság is elrendelheti, hogy a gazdálkodó a megfelelő mennyiségű burgonyát szolgáltatassa be.

A kereskedő a megállapított bevásárlási területen köteles a vétellel felajánlott burgonyát megvásárolni. Ha a felajánlott burgonya mennyisége a 90 métermázst nem haladja meg, akkor a kereskedő köteles azt megvásárolni, átvenni és a hatóságilag megállapított termelői vételárát kifizetni.

Ha a vétellel felajánlott burgonya mennyisége a 30 métermázst meghaladja köteles az a kereskedő megvásárolni, a vételőtől számlított 8 nap alatt átvenni és a hatóságilag megállapított termelői árát kifizetni. Eppen az esetben a gazdálkodó a kereskedő által megvásárolt burgonyát köteles az átvételi szakzerden kezelni és megőrizni.

Üzástudás katonai erény!

A vételt a kereskedő a gazdálkodó gazdakönyvébe bejegyzti és arról vételjegyet állít ki. A vételt jegyen a kereskedő felinteti a megvásárolt burgonya fajtaját és átkezeli vagy ipari minőségűt. Ékeztési és ipari burgonya vételéről a kereskedő köteles külön-külön vételi jegyet kiállítani.

A vételi jegy csak az átvett burgonyáról állítható ki.

A burgonyának 30 kilométert meg nem haladó távolságra tengerpart-terület szállítása — Budapest és környékének kivételével — meg van engedve. Minden egyéb szállításhoz szállítási igazolvány szükséges.

A szállítási igazolványt a Burgonyaforgalmi Központ állítja ki (Budapest, IV. Deák Ferenc utca 6 szám).

A mezőgazdasági munkás természetbeni burgonya járandóságát a munkabérei szerint illetékes közszégi előjáróság által kiállított szállítási igazolvány alapján állíthatja lakóhelyére.

A gazdálkodó — és az, akinek természetbeni burgonya járandósága van, a háztartáshoz tartozók szükségletére — évenként és személyenként 1 métermázsa burgonyát állíthat saját természetbeni járandóságából lakóhelyére. Ha a szállítás Budapestre, vagy Budapest környékére irányul, abban az esetben a Burgonyaforgalmi Központ, egyébként pedig a jogosított lakóhelye szerint illetékes közszégi előjáróság állítja ki a szállítási igazolványt.

Vasút, valamint hajózási és közúti fuvarozási vállalat, továbbá a posta burgonyát szállítást végezt csak szállítási igazolvánnyal vehet át.

A baromfi és tojás forgalmának szabályozása.

A rendelet hatálya alá tartoz mindennemű élő és leölt baromfi továbbá azok bontásából az azo termékek és a traktorok. A beszállítással köteleesség teljesítésére szánt baromfit tojást 1944 június hó 30-ig jogosított kereskedőknek, vagy hatóság által feljogosított nyvásárlónak vételőre felajánlani.

A beszállításra szánt baromfiak előállításban darabonként is, alább a következők súlyt kell érnie: csirke 1943 augusztus 31. 1 kg, azután 60 dkg, tyúk 5 l gyöngyös 80 dkg, pulyka 3 l hízott vagy hizált liba 5 kg, 1.

Biztosítási kötelezettség megalapozása.

zott, vagy hizált kacska 3 kg. tavaszi keltetési libát és kacsát a keltetés évének szeptember 15. napjáig a beszállítással köteleesség teljesítésére felajánlani nem szabad.

A kereskedő vásárlási területen köteles a vétellel felajánlott baromfit és tojást a hatóságilag megállapított termelői árát megvásárolni, azonnal átvenni a kifizetni.

A kereskedő a vételt az elvett gazdakönyvébe bejegyzni és a vételt jegyet kiállítani köteles.

10 kg-nál kisebb mennyiségű baromfi — a hizált liba és kacsát kivételével — vagy tojás vételénél a kereskedő vételi jegyet a vételt árúbeli jegyet az eladónál. Ebben az esetben a vételt gazdakönyvébe bejegyzni nem szabad. A gazdálkodó az ősz gyűjtött árúbeli jegyekkel havonként egyszer jelenkezhet közszégi előjáróságnál, amely árúbeli jegyeket átvevő, a beszállítással a gazdakönyvébe bejegyzti és nyilvántartásba veszi.

Hízott liba és kacsát vételénél minden esetben vételjegyet köteles a kereskedő kiállítani.

A vételi jegy vagy árúbeli csak a tényleg megvásárolt baromfiról vagy tojásról állítható ki. Élő és vagott baromfi és tojást az ország egész területén egyik közszégi a másikba szállítani csak szállítási igazolvány szükséges.

Kérjen feljogosítást: a Jarcsek pontokra

nyal szabad. Kivétel képez 2 db tyúk, vagy 4 db csirke, vagy 1 db pulyka élő vagy leölt állapotban, továbbá 2 kg tojás, amely mennyiségét kéziponyásként bérki állíthatat, vagy postal szállítással feladhat.

A közszégi előjáróság a szállítási igazolványt csak akkor állítja ki, amennyiben biztosítva látja, hogy a gazdálkodó beszállítással köteleességének eleget tett. Hízott libára, vagy kacsára szállítási igazolvány nem állítható ki.

A gazdálkodó hízott libát, vagy kacsát közvetlenül fogyasztói részére nem adhat el. Ügykezelés után baromfit, vagy tojást bázalás utján forgalomba hozhat.

É Terül Szabolcsmátrai Helyi Önkormányzat
Földész irodá
Taktó Karoly
Lapoztat: szabolcsmátrai Helyi Önkormányzat
Területi igazgatóság, Celdömöskö.